

pregleda o verjetnem trajanju poškodovančevega življenja in dovoljuje izplačilo le, ako občina, kateri pripada poškodovani, pristane na izplačilo odpravnine. — Opozarjamo Vas, da v primeru, ako dobite odpravnino, izgubite pravico do vsake druge odškodnine, tudi ako bi se Vam stanje radi poškodbe, za katero ste že dobili odškodnino, pozneje poslabšalo. Ako ne boste pristali na določeno odpravnino, boste dobivali pač še nadalje svojo rento.

Mapna meja je ravna, mejniki pa stoje v krogu. N. J. Kupili ste si parcelo, čije meje potekajo po mapli ravno, v naravi pa stoje mejniki na okrog. Prodajalec pravi, naj si vzamete občinskega zemljemarca ter da »dobite parcelo po mapli«. Prodajalec je hasnoval parcelo štiri leta, njegov brat osem let, za prejšnjo pa ne spominja, kako je meja potekala. — Ako smatrate, da je meja sporna, jo daste lahko v sporazumu s mejašem izvensodno določiti. Ako ne pride do izvensodnega sporazuma, predlagajte sodno določitev meje. Poudarjamo pa, da bo sodišče najprej določilo mejo po zadnji mirni dejanski posesti. Ako te posesti ne bo moglo ugotoviti, bo sporni prostor pravično razdelilo. V primeru, da vrednost spornega sveta ne presega 500 din, lahko vsaka stranka uveljavlja svojo močnejšo pravico do spornega prostora. Vi se boste sklicevali na kupoprodajno pogodbo s svojim prednikom, glasom katere ste kupili parcelo po mapnih mejah, nasprotnik pa se bo lahko skliceval na eventualno priposestevanje spornega sveta ali morda dela spornega sveta, ako je sporni svet 30 let (vštevši svoje prednike) javno, brez prošnje in brez sile izključno hasnoval. V tem primeru bo obveljala tista meja, do katere je mejaš svet hasnoval. Ako pa vrednost spornega prostora presega 500 din, lahko dotični, ki je s določitvijo meje v nespornem postopku nezadovoljen, uveljavlja svojo močnejšo pravico s pravdo, ako nista stranki soglašali s tem, da se močnejša pravica ugotavlja že kar v nespornem postopku. Zoper odločbo okrajnega sodišča v nespornem postopku imate pravico rekursa na okrajno sodišče. Eventualno tožbo bi morali vložiti najkasneje v treh mesecih od dne pravomočnosti odločbe, izdane v nespornem postopku.

Tožbe na povračilo 500 din. P. K. Posodili ste 500 din bratranču, ki nima nikakega premoženja, vsaj ne rubijivega, in vprašate, ali bi lahko tožili njegovo mater na povračilo posojila, ker ga je ona poslala k Vam. — Ako je mati sina samo poslala k Vam, še ni dolžna vrniti predmetnega posojila, razen ako je prevzela pismeno poročstvo ali pa izjavila, da je ona sodoščnica. — V kolikor poseduje bratranec dvokolo, ki ga ima napisanega na ime matere, pa ga ima sam v posesti, mu ga lahko daste zarubiti. Mati kot lastnica sicer lahko vloži zoper Vas tožbo na nedopustnost izvršbe, morala bo pa dokazati, da je kolo res njena last; v pravi predlagajte Vi zastižanje njegove žene in tete, ki baje vedo, da je kolo v resnici last bratranca. — Najbolje bo, da vložite zoper bratranca opominjevalno tožbo. Kolekovina znaša le 17,25 din, ako pa predložite ubožno sprčevalo, ki ga Vam izstavijo na občini, ste plačali kolekovine oproščeni. Tožbo lahko vložite na uradni dan v Mariboru ob sredah in sobotah pri sodišču, lahko pa kupite dva formularja opominjevalne tožbe, ju sami izpolnite ter oddate na pošto. Razprava se bo vršila le, ako bi dolжник zoper plačilno povelje podal upor. Ako pa upora ne poda v 14 dneh, postane plačilno povelje pravomočno in temeljem njega lahko vodite izvršbo zoper dolžnika 30 let.

Kupec moral plačati 3000 din za odstop od pogodbe. V. S. iz B. Kupili ste neke stroje, ki bi morali biti po zatrjevanju prodajalke v brezhibnem stanju in najmanj eno leto ne bi smelo biti nikakih popravil. Dan po pogodbi pa ste dognali, da imajo stroji polno prikritih napak, nakar ste »dogovor odpovedali«. Ko Vam je prodajalka nato grozila s tožbo, ste se z njo poravnali tako, da plačate 3000 din in da se kupoprodajna pogodba stornira. — Prodajalka sicer ni bila upravičena zahtevati od Vas plačilo katerega zneska, a ker ste se poravnali, ne morete ničesar več ukreniti, ker ni utemeljenega razloga za spodbičnost poravnave. Nezanjanje zakonitih predpisov Vas namreč ne opravičuje. Ako mislite, da je šlo za goljufijo, naznanite zadevo orožnikom, pazite pa, da boste navajali le konkretna dejstva brez kakih sumničelj.

Vodna pravica. O. O. B. Ste lastnica hiše z vrtom ter imate služnostno pravico zajemati vodo iz studenca na sosedovem zemljišču. Sedaj je sosed del zemljišča odprodal ter dovolil kupcu uporabo istega studenca. Vprašate, ali smete navedenemu kupcu zabraniti zajemanje vode iz ome-

njenega studenca, zlasti, ker se bojite, da bi ob suši zmanjkalo vode. — Glasom prepiša pogodbe imate pravico zajemati vodo iz izvira na sosedovem svetu. Ker v pogodbi ni govora o tem, da imate izključno Vi in sosed pravico zajemanja vode, niste upravičeni zabraniti novemu kupcu, da ne bi tudi on zajemal vode. — V kolikor plačate, da imate Vi »lastniško pravico« do vode, ne razumemo, kaj hočete s tem reči. — Ako ste se morda s sosedom ustno domenili, da boste le Vi zajemali vodo iz izvira in on sam, potem bi smeli prisiliti sosedu, da poskrbi, da ne bodo tudi tretje osebe zajemale vodo.

Jeseni ob meji travnika. J. J. Na meji Vašega ter sosedovega travnika so rastle vrbe, katere je sedaj sosed izkopal ter nasadil jeseni. Bojite se, da Vam bodo čez leta jeseni delali škodo na Vašem travniku. Občinska komisija je določila, da mora sosed nasaditi jeseni 4 m od Vaše meje, on pa jih je posadil le v razdalji dveh metrov. — Ni predpisa, da bi smela občina določiti lastniku katerega travnika, kako daleč od sosedovega travnika sme nasaditi drevesa. Obstoja le predpis, da korenine in vejčje ne smejo segati na sosedov svet. Ni nam jasno, kako škodo bi naj jeseni prizadejali Vašemu travniku. Smeli bi zahtevati njih odstranitev le, ako bi morda ovirali izvrševanje katere Vaše služnostne pravice.

Izterjavanje menice, ki je niste podpisali. H. T. in F. Dali ste si napraviti streljivo, plačali delno odmeno inštalaterju, ves ostanek pa njegovemu zastopniku. Sedaj ste dobili dopis nekega mizarja, da mu je inštalater odstopil v izterjavo menice, katero da ste baje podpisali. — Ako menice res niste podpisali, se Vam ni treba bati, da bi jo morali plačati. V eventualni pravi bi moral tožnik dokazati, da izvira podpis na menici od Vaše roke ter bodo o tem zaslišani izvedenci. — Ne glede na to pa lahko upravičeno ugovarjate, da je ves zaslužek za izvršeno inšta-

lacijski inštalater sam, odnosno njegov zastopnik, če dobil izplačan, tako da inštalater ne bi bil več upravičen iz menice, čeprav bi jo bili podpisali, še kaj zahtevati.

Obveza sorodnikov, plačati služkinjo po smrti gospodarice. M. R. Pri hiši je služkinja že 20 let in dela le za hrano in obleko, kake plače v gotovini pa nima izgovorjena. Pri sebi ima tri nezakonske otroke, ki se tudi hranijo in oblačijo na posestvu. Vprašate, ali sme služkinja po smrti gospodarice zahtevati še kako plačilo od sorodnikov. — Ako je bilo med služkinjo in službodajalko izrečno dogovorjeno, da bo dobila služkinja za svoje delo le hrano in stanovanje ter obleko, potem ni služkinja upravičena ničesar več zahtevati. Le v primeru, ako zaslužek ne bi bil izrečno dogovorjen, bi smela služkinja zahtevati zaslužek, ki je primeren v dotičnem kraju. Pa tudi to le za zadnja tri leta. — Okolnost, da je služkinja tuja državljanica, ne igra vloge pri določitvi zaslužka.

Pravica do dedovanja. Isti. Ako je zapustil rajni le bratrance in sestrične, od ene sestrične pa žive le njeni otroci in sopro, bodo dedovali le otroci sestrične, ne pa tudi sopro.

Prošnja za službo. J. B. Vprašate, kako naj napravite prošnjo za posamezno državno ali drugo službo. — Na tem mestu smo že večkrat pisali o pogojih za sprejem v razne državne službe. Policijska za Vas ne prihaja v poštev, ker pišete zelo nečistljivo; iz istega razloga najbrž tudi poštna ne. Morda Vas sprejmejo k železnici kot delavca. Prošnjo naslovite na šefa najbližje postaje. Dokazati morate, da ste najmanj 18 let star, dobrega vladanja in pismen; zdravje bo ugotovili železniški zdravnik. — Pogoji za sprejem v kako zasebno službo so stvar svobodnega dogovora. Poiškati si jo morate sami, eventualno potem borze dela ali oglasa v časopisju.

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Jurij postane janičar

Ko so bili cigani sredi vasi pod Kozjakom ugrabili grajskega gospodiča, so jo hitro pobrisali čez mejo. Jurček je sicer od kraja vpil, jokal in prosil, toda Samol

mu je vselej usta zatislil. Ko so prišli na turško mejo, je cigan dečka prodal Turk, ki je nabiral krščanske otroke za janičarska vzrejališča. Ko so Turki hodili pleniti po krščanskih deželah, so ujeli tudi mnogo dečkov. Te so doma vzgajali v po-

sebnih šolah in so tako vzgojili vojake, ki so bili strah in trepet vsej Evropi — namreč janičarje.

Med janičarje je torej prišel tudi mali Jurij Kozjak. Čez leta je zrastel v krepkega mladeniča. Privadil se je bil novim tovarišem in novim navadam. Rahlo seme krščanske vere, ki je komaj začelo kliti v mladem srcu, so izruvali neverni mohamedanci. Bežeča leta so mu izbrisala iz duše spomin na otroške dni; tudi svoj materni slovenski jezik je bil pozabil. Toda včasih se mu je zazdelo, da sanja o dobrem očetu, o lepem gradu, o ljudeh, ki niso bili prav nič podobni Turkom. Tako se je zgodilo, da ni iskal družbe svojih tovarišev, od katerih se je zelo ločil. Ljubil je sicer boj kakor oni, toda boril se je le z oboroženimi možmi, slabotnih žen in starčkov pa ni pobijal. Njegove silne moči in divje hrabrosti so se bali celo Turki, vendar je kmalu postal poveljnik čete.

(Dalje prihodnjim)